

Čebelarsko društvo. — Z malim trudom da veliko dobička čebeloreja. Pri nas*) skoro nij kmeta, da nebi imel vsaj nekoliko panjev ali „košov“, a nijeden ne more dospeti do večega števila, kakor je imel prvlje. Kolikor rojev je imel pred 20 leti, toliko jih ima zdaj, ali pa še manje. Pa kaj je temu krivo? — Odgovor: naši navadni panji, uli ali „koši“, ker o takih panjih so čebele same svoj gospodar.

Janezu Dzierzonu, katoliškemu župniku v pruski Šleziji, posrečilo se je iznajti take panje, pri katerih imaš ti čebele v oblasti, t. j., ti ravnaš z njimi po svojej volji. V takem panju zamoreš premešati satovnike, in opazovati vsa notranja opravila pridnih živalic.

Da se pa naša zmiraj na istoj stopinji stoji čebeloreja zamore pospeševati in razširjati, ustanovilo se je pred nekolikimi tedni v Ljubljani „čebelarsko društvo“, katerega namen je „vpe-ljati in pospeševati delovanje s premakljivimi satovniki po navodu Dzierzonovem, s podukom in dejanjem.“

Društvenih pravil §. 2. obeta: izdavanje podučnih spisov, zlasti v društvenem listu (zove se „Slovenska čebela“), ki izhaja vsaki mesec enkrat, a udje ga dobivajo zastoj; obdarovanje pridnih čebelarjev; preskrbljeva jim pripravnih panjev in drugega orodja, kolikor mogoče po nizkeji ceni; deljenje dotičnih semen; izsrečkanje panjev in orodja; napravo zgledne čebelarije za poduk; posredovanje prodaje čebel, medu, voska in izdeljanih panjev.

Pristopimo toraj k temu društvu v obilnem številu, ker dača vedno narašča, a čebelar si lahko na takov način brez vsakega truda veliko pridobi. Za samo 1 glđ. 50 nov. letne plače imajo udje pravico terjati vse, kar §. 2. društvenih pravil obeta. Manje premožni kmetovalci plačajo polovico letnine! — Prevdarimo!

Žitne molje je nekdo tako odpravil. Podal se je v gozd. Ondi je v žakelj nadeval več mravljinjakov. Domu prinesene mravlje je potem raztrosil po lepo na solnci razgrnjenem zrnju. Črez par dni ni bilo videti niti enega molja. Vsi so preminoli.

Vinski sodi se naj začnejo za branje pripravljati. Naj boljše je, ako se zamorejo dobiti novi hrastovi sodi. Vendar to je čem dalje, tem bolj težavna in draga reč. Hrastje se je precej posekalo. Marsikateri bo moral vzeti staro posodo. Ta pa je mnogokrat: plesnjiva, skisana ali preveč posušena. Take lastnosti sodov pa škodijo moštu; morajo se tedaj odpraviti. Plesnjivec se odpravi, ako se sod z užgano slamo dobro izžge. Par funtov živega apna v sod djeti, ga v sodu gasiti, sod pa kotati in s čisto vodo izplaknoti, tudi pomaga. Skisani sodi storijo, da vino

*) Ljutomerska okolica.

v njih cika. Take sode je najbolje s slamo izžgati — ali pa zavreči.

Stari suhi sodi se morajo večkrat s kropom in naposled z vinom skuhati.

Jabelk je letos malo in utegnejo prav drage postati, posebno o postu. Kdor hoče in zamore jabelka dolgo ohraniti, ta naj stori tako. Vzeme se primerno velika škrinja ali zaboj. Dno se posiplje 2" debelo z mletim gipsom ali mavcem. Potem se snažno obrisane jabelka vložijo in zopet z gipsom posipljejo tako, da so vse luknice med njimi napolnjene. Potem se škrinja varno zabije.

Tako zavarovane jabelke ostanejo do pozne spomladi lepe in „frišne.“

Naj večji trs rase v Kaliforniji v Ameriki. Pri zemlji je 4' in 4" debel. Osem črevljev nad zemljo je po špalirih razpeljan in pokriva 1½ orala zemljišča. Lani je rodil 120 centov grozdja. Posamezni grozdi so časih 2 — 6 funtov teški.

Dopisi.

Iz Ljubljane. (Nov slovensk političen časnik.) „Pa že zopet nov časnik! Saj jih je itak že preveč, zdaj pa še eden več!“ Tako utegne kdo zagodrnjati, ko bere naznanilo „novega časnika.“

Res da imamo Slovenci v primeri števila nas vseh premnogo raznih časnikov. Iz ene strani je to napaka, ker pri majhnem številu časnikarskega občinstva posamezni časniki težje izhajajo. Iz druge strani je pa lepo število slov. listov veselo znamenje duševne delavnosti in krepkega narodnega duha, kar je vse poročstvo, da slovensko ljudstvo še ni testamenta napravilo, marveč hoče in bode tudi narodnega življenja se veselilo.

Pri vsem tem pa, da imamo premnogo časnikov, pogrešamo vendar enega, kateri bi v politiki pravo pot kazal. Odkar si je namreč „Slov. Narod“ geslo nemškega liberalizma popolnoma prisvojil, zabredel je v nasprotje z večino živega naroda slovenskega, kateri ni in tudi ne misli omike iskati v liberalizmu, ki pritiska katoliško cerkev k steni ter jo državni oblasti kot dekle izdaje, in tudi gmotnim koristim ljudstva škoduje, kakor vsi čutimo. Nesvobodna, državni služkeča cerkev, je spaček krščanstva, nezmožna, od omikanega sveta zasmehovana oblast, kar spričuje zgodovina onih žalostnih časov, v katerih je posvetna oblast katoliško cerkev le kot policijsko nápravo v svoje namene zlorabila.

Doslé so „Novice“, „Danica“, Gospodar“ in na Goriškem „Glas“ branili pravično politiko in torej tudi pravico katoliške cerkve proti liberalizmu, ki spodjeda upljiv svete vere in kat. cerkve

na rodovino, národno življenje in na izrejo mladeži. Ker so pa blezo vsi omenjeni listi v prvi vrsti ljudstvu namenjeni, ki taci stvari zadošči ne umé, bilo je obdelovanje politike v teh listih sicer vsled pomanjkanja posebnega konservativnega pol. lista potrebna pa vendar v drugem oziru težavna stvar, ker se navadni ljudje s politiko radi ne pečajo. Vrh tega potrebujemo lista, ki odbija napade in predsodke, s katerimi nasprotni nam listi dan na dan svet begajo, edinost podkopavajo. Tjednikom pa ni mogoče zasledovati in pobijati vseh laži, ki prihajajo na dan kot gljive po deževnem vremenu. Zatorej se je že zdavno povsod živo občutila potreba takega časnika, in slovenski rodoljubi svétneга kakor duhovskega stanu so dné 29. avgusta v Ljubljani se zbrali ter skenoli, izdavanje dobrega političnega časnika z vsó močjo pospeševati.

V ta namen izvolil se je poseben odbor, kateremu pripada nálog vse potrebno pripraviti, da bode časnik — „Slovenija“ imenovan — ako mogoče že početkom oktobra t. l. in sicer za zdaj le po trikrat na teden, od novega leta pa, če najde po slovenskem svetu dovolj podpore, vsak den na svetlo izhajal.

Ob enem ko to vabilo čč. bralcem v roke pride, utegne tudi odbor v Ljubljani do Vas, dragi rojaki, z ednakim vabilom se obrnóti. Naša dolžnost je torej, blage rodoljube prísérno prositi, da naj vsak, ki vabilo dóbi in komur je mar za pravično stvar, kot naročnik se oglási, in vsaj po enega, enakomiselnega rodoljuba kot naročnika pridóbi. Skušajmo tudi kolikor je le mogoče, da novi list tudi v gostilnice, kavarne in razna društva spravimo. Če gostilničarji in kavarnarji zarad liberalcev naročajo liberalne novine, zakaj ne bi mi tirjali, da se za nas naročijo dóbri v katol. duhu pisani časniki? Nikar ne bodimo strahopetneži povsod!

Naročnina se za zdaj še ne pošlje, nego le imenik naročnikov, in to brž ko mogoče, da se bo pokazalo, pri čem da smo. — In komur je Bog več podal, kakor potrebuje za prevžitek, naj podpiše nekaj v predalu: „Radovoljni dar.“ Neki častiti duhovnik v Ljubljani je rekel: „Le delajte pridno, da dobimo dober list, tudi jaz hočem s podporo biti na pomoč, kajti dan denešnji je bolj treba osnovati dóbrih časnikov, kakor pa zidati novih cerkev!“

In v to ine pomozi Bog!

Od sv. Petra pri Mariboru. (Pridna šola.)

1. septembra smo imeli tukaj šolsko poskušnjo alj izpit. Pri tej priložnosti nas je počastilo mnogo gostov svetnega in duhovskega stanu. Bili so nazoči razni šolski nadzorniki. Ko so otroci v cerkvi pokazali, koliko kršanskega nauka znajo, so šli v šolo, kder se je iz drugih predmetov izpraševalo. Videlo se je, da je gospodoma učiteljema na tem ležeče, da se dečki kaj koristnega naučijo. V dekliški šoli, katero šolske sestre

oskrbljujejo, se je zopet pokazalo, da so šolske sestre vse vnete za šolski napredek. Podučevalo se je pri njih v slovenskem in nemškem jeziku; pri izpitu so rojene Nemkinje po slovenski odgovarjale in deklamirale, in Slovenke niso nemških prašanj dolžne ostajale. Torej stariši gotovo pametno ravnaajo, ako svoje hčérice šolskim sestram v izrejo dajo. Ko je izpit minol, nismo otrok v krčmo peljali, kajti smo menili, da bi to za-nje škodljivo bilo, ampak smo jih inače razveselili.

Iz Doberne. (Novi zvonovi.) Angeljsko nedeljo so bili 4 novi zvonovi, ki jih je znani g. Ig. Hilzer umetno vžil, blagoslovljeni. Milostljivi knezoškof Jakob Maksimiljan so k našem največem veselji blagovolili sami priti zvonov blagoslovljat. Spravljanje zvonov v turn je šlo po sreči in tako naglo, da smo proti 3. uri slišali prvokrat lepo vbrane zvonove. Tako lepo pojó, da so vsi pričujoči, katerih je bilo prav obilno, gaujeni bili. Vedno nam bode ta slovesnost v spominu. Prizadevanju našega obče spoštovanega g. župnika Gajšek-a, je pripisati, da je naša sicer majhna fara s darilom dveh velikih dobrotnikov g. grofa Eggera in g. viteza Laritz-a nad 6 tisoč goldinarjev za zvonove vkup spravila. Presérna hvala vsem! — Cirkulan, kmet.

Od sv. Lenart v Sl. goricah. (G. Herman bo naš poslanec.) 8. sept. je imelo tukajšno kat. pol. društvo svoje zborovanje. Udeležilo se je veliko ljudstva, med tem mnogo najveljavnejših mož ovega okraja. Tudi g. Herman je prišel iz Gradca, svojim volilecem se predstavljat in razlagat, kar imajo od njega kot poslanca pričakovati. Naj poprej je govoril o svojem delovanji v štajerskem deželnem zboru. Potem povdarja, da je zdaj vera v nevarnosti. Ravno zavoljo vere je zdajna volitev neznano važna. Liberalci celega sveta so se zarotili proti katoliški Cerkvi. Namerjajo, krščanstvo uničiti. Na Francoskem so naj poprej cerkve zažigali in mešnike morili. Na Španjskem pa ravno zdaj tako delajo. Morijo drug drugega, da je groza. Na Laškem, na Švicarskem, na Pruskem trpinčijo sv. Cerkvo z nalaš skovanimi in krivičnimi postavami. Ropajo pobožne štiftinge, preganjajo škofo, zapirajo duhovne — še moliti prepovedujejo. Stavljajo na posmeh katoliške navade, pabajo krščanski nauk iz šol, in stavljajo med krščanske otroke Jude za učitelje itd.

Ta liberalizem se je pritepel tudi k nam, v naše cesarstvo. Že marsikaj se je zgodilo — vendar še bujšé bo, ako se ne bode ustavljalo.

Tudi na Slovenskem se je začel šopiriti ta liberalizem. Tu pa tam se zdaj nahajajo gospodi, ki pišejo in Vam zastónj na dom pošiljajo grde eujtinge, katerih namen je, Vam sv. vero iz glave in src trgati. Obrekujejo in grdiyo poštenjake, posebno duhovne. Hvalisajo neredneže, in to imenujejo: „omiko in svobodo“. (Potem bere govornik nekatere laži iz „Sl. Tednika“ in jih pobija). Brez vere, pravi Herman dalje, ljudstvo obstati

ne more. Brez vere začne vse križem iti. Liberalci si povsodi prizadevajo pri volitvah izvoljeni biti, da bi potem v državnem zboru postave napravili, po katerih bi zoper Cerkvo divjali, kakor delajo na Pruskem itd.

Zato imejte pazko, da ne bodete tem liberalcem v zanjke šli. Kmeti stan ima od Boga naloga zajezevati in nazaj držati valove občne spačenosti in brezvernosti. Zato hočem kot poslanec braniti kot dve Vaši najdragocenejši svetinji: Vašo vero in pa Vašo narodnost slovensko, (dobro, dobro, živijo!)

Potem govori o prošnji, katero so l. 1871. kmeti ljudje poslali deželnemu zboru gradskemu in kder so prosili in svoje želje razodevali, kako bi radi imeli v kancelijah, v šolah, v srenjah, potem zastran potepuhov in sploh javne varnosti, zastran dohtarjev in notarjev.

G. Herman pravi: 500 srenj je bilo podpisanih; jaz sam sem prošnje izročil deželnemu zboru. Vendar naši nasprotniki liberalci nas niso hotli uslišati. Vrgli so prošnje pot klop. Ali jaz sem kot poslanec storil svojo dolžnost in to hočem vselej storiti in se vojskovati, da pravica zmaga. (dobro, slava, živijo!)

Tako je govoril g. Herman. Zbrani možje so ga pazno poslušali, mu večkrat glasno pritrdili in ga z veseljem enoglasno proglasili za svojega kandidata.

Sv. Lenartski okraj je gotovo ves za g. Hermana. Slišimo, da tudi ptujski okraj ostane zvest svojemu staremu in skoz in skoz poštenemu poslancu.

Sicer neki liberalni pisarji v Ptui po raznih cajtingah čenčajo, da so kmeti za nekega ptujskega dohtarja vneti, to je gola laž. G. Herman bo naš poslanec. *)

Iz Šent-Ila pri Velenji. Dolgo nas je suša stiskala, zdaj je pa zemlja dobro namočena. Ozimna je bila slaba. Rž je nekoliko arja osmodila in pšenica je bila po nekaterih krajih snetljiva, tako da so kmetje le komaj dobro polovico toliko žita dobili, kakor lani. Ajda slabo kaže. Le samo v vinogradih je precej dobro, čeravno je smod nekoliko škodil. Vendar bo veliko več vina od lani, če Bog svoj blagoslov da. Poslednji čas je začela med nami neka strupena kača laziti, ki so jo v Ljubljani krstili: „Slov. Tednik.“ Kdor se bo iz tega časnika omike učil, ta bo postal smradljiv ud človeške družbe. Pa mi se bomo raji iz tebe „Slo. Gospodar“ izobraževali, ker vemo, da nam resnico praviš. Laž je pred Bogom in Slovencem gnjusoba.

Franc Voh.

Iz Celja. (Čudno imenovanje.) Celjski gimnazijalni profesor in redovnik samostana Hohen-

*) Vidi se, da boljšega poslanca volilci ptujskega okroga ne najdejo, ako ga tudi z lučjo iščejo od Radgone do Smarja, in od sv. Ane do Središča. Zato volite ga — enoglasno!

Ured.

furt na Českem, g. dr. Ferdinand Maurer, imenovan je, kot ud okrajnega celskega šolskega sveta in zastopnik domačega duhovništva.

Prejšna stanovitna suša in zdajšnji pogostni dež v savniski dolini bo veliko škode pouzročil. Grozdje je po naših vinogradih deloma še trdo, deloma pa že poka in bati se je, da ajda ne bo dozorela in letina se bo čisto sredna imenovati morala. Tudi že nekteri ljudje za grizo bolehajo.

V celjskem kapucinskem samostanu sta zdaj dva sicer jako poštena moža pa trda Nemca poglavarja, gvardijan je o. France, vikar pa o. Ferdinand, prestavljena sta od tam 2 Slovence o. Sigismund in Ubald, vmetjen je pa le eden novinec o. Jakob. Zakaj neki slovenski o. na Nemškem služijo, kakor o. Friderik v Lipnici in nemški na Slovenskem, ker pri najboljše volji ljudem postreči ne morejo, ker jezika ne umejo? in bo mogoče enemu samemu patru tirjatvam celjskega samostana vstreči, ktereга okolica je čisto slovenska?

Za poduk in kratek čas.

Gospodarska kronika.

1817. Toto leto je bilo malo boljše od ovih. Bilo je mnogo vsakega sadu. Na goricah je bilo vendar malo: za 20 kopačev gorice po en polovnjak kislega vina. Sicer pa je bilo močno in je imelo ceno polovnjak 105 gld. Žita in pšenice je bilo malo in jako dračnato; oves in hajdina sta bila rodna. Tedaj je zrnaska cena padla. Kore pšenice je veljal 10 gld.; zmesi kore 6 gld. Tak je bilo tedaj, ko so našeli.

1818. Toto leto je bilo vsega malo, vendar ljudje še so shajali. Žito, pšenica in ječmen — to vse je bilo malo rodno. Hajdine so bile rodne; sadu je bilo le malo. Vina tudi malo. Za 20 kopačev gorice je dalo po 7 veder ali polovnjak in je bilo kislo. Ceno je imel polovnjak 100 do 106 gld. Zrnja je veljal kore zmesi 6 gld., kore pšenice 11 gld. V totem letu je bilo mrzlo in veliko deževja.

1819. Toto leto je bilo po srednjem dobro. Vina ni bilo dosti, pa dobro, ker je od Jakopovega do Uršinega suša bila. Zato je grozdje bilo lepo in vino dobro. Za 20 kopačev gorice je dalo 2 polovnjaka. Ceno je imel polovnjak 75 gld. ali 80 gld. Žito in pšenica — po srednje rodno. Hajdina ravno tako. Zrnje je imelo tako ceno: pšenice kore 20 gld., zmesi kore 12 gld.; sadja: jabelk in brušek je bilo nekoliko, sliv pa nič. Kteri je totoga leta vino začeval do leta 1820., takrat ga je prodal štertinjak po 300 do 340 gld.

1820. Toto leto bi imelo dobro biti, samo da je toča na 3 hipe tako potrla, da je v enih krajih vse porušila! Kraja ni bilo, da ne bi po-